A VISION OR DREAME CONTAYNING THE whole State of the Netherland warres, as it appeared to a louer of the Netherlands lying in his bed, vpon the 7. of Nouember, betweene 3. and 4. of the clocke in the morning, wherein was repreſented vnto him a goodly Country, and therein a fayre comely Horſe well brideled and ſadled, whereat being much amazed, he ſayde, Behold the Horſe, but where is the Rider?

This Horſe is compared to the Netherland his chiefe Owner the King of Spaine, who with riding thereof, had cruelly Spur-galled him; hereupon appeared a cunning Rider out of Orange, and tooke on him to manage the horſe gently: This horſe was by policy & great ſubtilty of the Pope ſought to be betraied, as it lately appeared, who by his Biſhops cã when he pleaſeth change the names of men, and ſo they haue giuen an other name vnto the warres, making the Kings warres the Emperours warres, thereby with more eaſe, to lay holde vpon the horſes bridle, by that meanes the better to incloſe the Netherlands.

Who ſhall ride mee?

Imprinted at *London* for *Edward Marchant*. 1615.

THE LOVV COVNTRY Horſe, contayning the paſt and *preſent Eſtate of the Netherlands* in a Dreame.

There was of late a zealous Patriot, who reuealed to me a viſion or dreame, which I haue thought good (as a forewarning to our natiue country) to commit to the Preſſe, that it may bee read and pondered of many, the contents whereof is this.

I ſaw feeding in a fayre green medow a goodly horſe brideled and ſadled, and richly trapt, but perceyued no rider to manage him, wherat while I was a wondring, & ſaying to my ſelfe, *Here is the horſe, but where is the ma?* A voyce came out of the ayre and ſayd, *Who will ride me?* Withall a Country man came by, whom I asked whoſe horſe it was? he told me, he had been rid by a great Lord, who, becauſe he had reined him too ſhort, & gored him with bloudy ſpurs, threatning beſides to muzzle him, to curbe and ſtake him, to lead him Mule-like with pack and ſacke as he liſted, was now grown ſo furious, that he caſt his rider and burthen at once, and ſought to refreſh him a little in this greeen graſſe. I asked him if this

great Lord meant not to take him againe? hee anſwered yes; for hee vſed all wiles and crafts to catch him by the bridle;but he waxed ſo wilde, that he could not endure him to come neare him, but bit and ſtrooke, kickt and winſt,and flung out with all foure,as if a Wolfe or Lion had ſeized vpon him: And while he was thus beſet and beſtrayted by his ſeruants, ſhewed him a fayre payre of heeles,and cared not for hedge nor ditch,wood nor pale,fire nor water,till he got into a place where hee might graze at more eaſe: fearing,that if his olde Rider could get him once more by the bit,hee would hamper him worſe then he did before. But alas (ſaid I)hee is too fayre a beaſt to runne wilde; what if one ſought out ſome skilfull Rider, that would come more ſoftly to him, ſtroke him and clappe him, giue him a little more head,and ſpurre him with blunter ſpurs? for good horſes haue trickes,and will not be galled and ſpurred too much, if they bee, with one bound they wil caſt their Rider out of the ſaddle. This aduiſe was found good,& a meeke,gentle,and experienced man was ſought out, clad in Orange tawny,who was wont to ride great horſes,and after trial was made of his skil, it was a wonder to ſee what loue and friendſhippe this horſe ſhewed to his rider, as though hee had beene long maſter of the horſe vnto this great Lord,& had done this horſe great ſeruice in former times,yea, as if now this horſe ſought to be protected by him againſt the iniury and cruelty of his Maſter,and withall ſtooped down before this braue Knight,as though he would haue ſayde, I will bee rid by you, you can helpe me,and I can helpe you, I am a horſe without a gouernour,and you a Knight without a horſe,I will beare you out of the field through thicke and thinne, and you ſhall guide mee the way through which I muſt walke,your obſeruation ſhall be mine, & mine yours,for we will liue and die together. This valiant Champion & good man conſidering what might

be

be the meaning thereof, had compaſſion on this horſe, knowing well how pittifully he had been miſuſed, and could not tell well how to remedy it before. But now finding his oportunity, got vp on him with boldnes & courage, being rather reſolued to hazard the loſſe of life, goods, lands, bloud and all, than to endure that this generous horſe ſhould any longer bee made an Aſſe. And hauing vnderſtood by the ancient Groomes, that this was but a borrowed horſe, ſent into the ſeruice of that great Lord, onely vpon certaine conditions; and ouer which he now through long poſſeſſion challenged right of inheritance, treated with the principall men of vnderſtanding which the Lord had imployed in his ſeruice, that they reſeruing the right of their horſe, hee might haue the managing and welding of Martiall affayres, for the preſeruation (if it pleaſed God) both of man & horſe. I ſaw that their nature, breath & ſpeech agreed better then the cruell Lords did, whoſe language they vnderſtood not. And ſo this contract was accepted on both ſides. This diſpleaſed ſore that great Lord, who was of greater ſtate and power (whereunto hee truſted) then the other, who alſo through the inſtigation of his ſeruants began a moſt cruel & bloudy war, which in 40. yeers could ſcarſely be ſlaked. In which this new intertained knight getting vpon his horſe, as a valiant chãpion ſhewed his face before his enemies, doing many braue deeds of Arms; for when his horſe came before his foes, he made ſuch a terible noiſe with ſnorting & neighing, with ſtamping & beating the earth, as if he had bin a ſecond *Bucephalus* of *Alexander* the *Great*, or one of the olde Elephants accuſtomed from their youth to the war, who carried not onely other to the field, but fought alſo themſelues, breaking through the rankes and battels of their enemies. Now this great Lord perceyuing that this horſe could not bee tamed by force, but that to gaine one horſe, he brake dayly the necks of ma-

ny,or els were taken aliue by the hands of their enemies, thought with himſelfe, I will cauſe the Knight that ſits vpon yonder horſe to be ſlaine ſecretly,and ſo hee will runne wilde againe, and then will I ſtroke him and handle him ſoftly. And becauſe hee hath hornet neſts in his eares,I will get a Prieſt to charme him,and giue him ſom good wordes: *Harken what hapned.* This firſt counſell and plotte tooke effect. This good Knight that had brought this ſtrayed horſe into his right way, was for his ſeruice honoured with poyſoned bullettes, whereof he died ſhortly after,10.of Iuly,1584.Then eried the great Lord,*The horſe is mine, thanks be to S.Iaques,* which hath heard my prayer. But behold a new wonder,ere this horſe was vnbrideled or vnſadled,there was preſently a young Knight(ſon of the deceaſed Knight,) who could yet ſcarſely ride a horſe,ſet vpon him, who acknowledging his youth and weakeneſſe,tooke for a poeſie,*Tandem ſit ſurculus arbor*,that is,a ſprigge of a lopt tree,may in time grow to be a tree. Now he from the beginning,by the readineſſe of the horſe, managed him with great happines & ſucceſſe,conquering many lands and townes,ſeldome returning home without triumph. Therefore the great Lord practiſed a new ſtratagem,for ſeeing ſuch ſpirited horſes grow through the ſound of the Trumpet,more furious and couragious in the fielde: with the conſent of his ſpiritualty and temporalty concluded for a time a ceſſation of warre,till hee had on the one ſide breathed his horſes,and prouided them oates & hey,piſtolls and piſtolets,and other equipage and preparations of warre,and got his ſouldiers better diſciplined and ordered than they that were in the former warre had been.And that onthe other ſide,the horſe for which this long war had bin made,might reſt a while in the ſtable,hoping,that for want of breathing, hee might grow reſty, and at laſt with eating & drinking conſume himſelf.This aduiſe was better likte then the firſt,and no

mar-

maruell, for it was blowne into his eares by an Admirable man, who againſt his will had ſmelt the Hollandiſh Ayre through a grate; beſides, learned men durſt ſay with opē mouth, yea publiſh it to the view of the world that the *aforeſayde horſe could not be broke by force.* Whereupon this great Lord beganne to put his counſell in practiſe, and for the effecting therof, vſed the helpe of ſubtill and cunning men beaten to buſines, men of great ſtate, as Generals, Counſellors, Secretaries and Admirals, I mean, generall of Monkes, that nothing might hinder his drift and purpoſe. To cleare the way afore, was ſent before with a holy robe and a Crucifixe on his breſt; mee thought hee had in his left hand a Lawrell branch, a ſigne of peace, which holding out caught the horſe by the bridle, but as I looked behind him, I ſaw in his right hand a whippe with many knots, me thought the perfect image of a Monke, carrying water in one hand, and fire in the other. The Lawrell hath a ſweet and odoriferous ſmell, but woe to that horſe that ſhould bee laſhed with the whippe. Notwithſtanding, when this horſe with much adoe, with the conſent of his managers, vpon certaine Articles and conditions, was ſet vp quietly in the ſtable, rather to eate his prouēder there in peace vnder that roofe, than to ſuffer in warres, hunger and cold, dangers and weariſomneſſe vnder the heauens canopie, and to be driuen againe vpon bare and drie heathes. This pleaſed well that great Lord for the obiect of his deſire was, that this horſe (as a little child) which had cryed hard before, might now be rocked & lulled aſleepe. To this end, a counſell was held with his foure orders of Nobles, Statemen, Marſhalmen, and Eccleſiaſtickes: which practiſed firſt in generall, how their Maſter might become Maſter of the horſe. The firſt ſayde, We thinke it requiſite vnder correction, that there bee firſt ſent out ſome olde beaten horſeman, which may make the Groomes drunke, and

whileſt

whileſt they ſleepe ride away ſoftly with the horſe, and ſhew his olde enemies a fayre payre of heeles, and then their Lakeyes may take him by the tayle as their Lord had formerly done by the bridle. Not ſo my Lord ſayde, the ſecond, by your fauour, tis now a truce and no warre, we muſt now vſe enemies as friends, otherwiſe we ſhould not onely bee accounted by them, but alſo by Kings and Princes who are deeply intereſſed in this buſines for Periurers and Truce-breakers, yea for very horſe ſtealers. This were a moſt ſhamefull thing for vs and our Lord, for which the Prieſts our confeſſors, yea, our holy Father the Pope himſelfe could not abſolue vs. A figge then for Saint Peters Chaire and his keyes, which hitherto haue beene held in ſuch great worth and eſtimation amongſt all Catholike Romiſh Chriſtians: therefore we thinke it better that the matter bee not handled ſo groſly: but rather that the Groomes bee greaſed in the fiſt with red Foxes (which they gladly behold) and ſo they may let the Side-baile ſinke, or wholly take it away. Then ſhall this Horſe which is now ſo ſtrong and luſty, through ſtriking of his fellow horſes in the ſtable, grow lame & ſtiffe, and ſo at length be caught. The third ſayde, my Maſters this is no bad counſell, but wee ſuppoſe wee can giue better, and hereafter a man may iudge which is the fitteſt to be put in practiſe: were it not fitter then that wee let the horſe alone in good liking? (for otherwiſe what would it auayle vs to ride him) all this is, but to get the horſe and his furniture, we will rather caſſeere ſome of his old truſtieſt Grooms & Keepers, which haue beene brought vp in that horſes countrey & vnderſtand their lāguage, which may ſerue on the other ſide, & ſo throgh friēdly intertainmēt, by ſtroking & clapping the horſe make him tractable, and vſing him to our hand he is halfe won: for vnder the oath of alleageance, we wil giue them ſecret inſtructions in their eares what they

ſhall

ſhall do when time ſerues. Hereupon came in the Clergie who through their ſuperſtitionsholding of their ſet houres, had neglected the time of their apearance, other wiſe they ſhould haue had the firſt voice in this meeting: Theſe had breefly recited to them what had paſſed in the Councell, and approued all that had beene ſaid, onelie adding hereunto, that it was needefull that ſuch perſons ought firſt to be cõfeſſed, receiue the holy Sacrament & haue ſome crucifixes and charmes giuen them againſt ſuch ſpirits as they might encounter affirming, with a gering Countenance, that for the atchieuing of ſuch an heroycall exploit they would doe their vttermoſt eyther by them ſelues or by their Vicars profering eyther to go in their perſons, or to ſend the fitteſt for imployment amongſt theyr orders, into the Prouince of thoſe which haue the keeping and power of the horſe who no doubt vpon deuoute and Catholike harts may doe much good, that if it were poſſible the moſt Catholike Prince may become Maſter again of the horſe. I thought with my ſelfe what that might bee: and with all heard one of the priuieſt Counſel whiſper another in his eare. Know ye not that this horſe can run, leape and wince well in great wars, it is therefore requiſite, if the former enterpriſes will not fadge, once more to aſſay to catch the horſe by force, beſetting his places by water and by land that he runne out no waies, euen as in hunting they beſet whole woodes with Toyles that the Deare may run them ſelues dead, or fall aliue into the handes of the huntſmen. They ſaid further, that for the effecting hereof they could worke many myracles, during the time of truce, to make the ſleepy and dead warres awake and aliue again; for ſeeing it was the propper office of their Suffragians which ſaid Maſſe to reforme the matter by caſting the warre in a new mould, by giuing the child an other name, by making of a King an Emperour, of a kings warre an Emperours, or a Dukes, and ſo

vnder ſuch titles to get the beſt and moſt commodious places of ſituation, by incorporating them to the horſe ſtriking with one flappe two flies at a blowe, that in time they might root out the *Heretikes* that dwel there, & at length ſo ditch vp the way that this Horſe may bee impaled in a ring and run vp and downe till hee bee tyred and fall of him ſelfe. Hearing all this in a ſlumber, I awakt, & ſaid, *Ho there, no further*, & ſighing for all theſe things in my ſoule, lifted vp my voice to God in heauen, and praied thus:

Thou haſt planted Lord in this Netherland
A Church to t'honor of thy holy name,
Againſt the furie of the Romiſh band,
Good Lord protect keepe and maintaine the ſame.
And thou O Belgia *repent and turne to God*
Leſt that hee laſh thee with a Spaniſh rod.

FINIS.

Een visioen in Den Droom.

DAer is onlancks een goet Patriot gheweest, Die my een visioen ofte droom verhael de die wedcke ick weerdich hebbe geacht tot waerschouwinghe des Vaderlants te laten drucken, op dat zij van. velen gezien gelezen, ende overwogen mach worden. Deze luyden aldus.

Ick zach in een groote Landouwe een schoon Peert gaen weyden, twelck geladelt ende getoomt was, ende heerlijck toegmaect, ende ick en vernam geen Ruyter die tzelve regierde: Als ick hier over verwondert was ende in my zelven seyde. Hier is een Peert waer is den Man, quam daer een stemme wt de locht: Wie sal my ryden? Ende met eenen quam daer een Lant-man gaen dien vraechde ick wat dat voor den Peert was. Die antwoorde my het is van een groot Meester ghereden gheweest, die welcke om dat hy den toom al te cort hielde, ende evenwel bloedige sporen gaf, dreygende tzelve darenboven eenen muylcorf om den muyl te willen maké om den zelven na zynen appetijt te sluyten ende open te doen, eyndelijc beneffens dien met zacken enee packen van Muyl ezels beladende, die onverdraechlyc waren, so is het Peert so furieus geworden dat het te gelycke den Ruyter ende lasten heeft afgeworpen, ene hier vrijheydt ghezacht, om alhier int groenegras zich een weynich te verquicken: Ic vraegde wederom, en taest dan den grooten Meester nz eens wederom na dat Peert: Hy antwoorde Ja, hy gebruyt alle listen ende practiké om het zelve wederom bij den toom te crijghé, maer het Peert is zo schouw gworden, dat het hem niet ontrent wil laten comen maer bytet ende smytet met alle vier voeten van hem, met anders als of het van

een Leeu of Wolf werde beſprongen, ende als het van zyne Dienaers benaut ende omringt wort, ſo laet het van achteren die hoef yſer ſien, ende en paſt noch op dijc noch op dam noch hegge, noch ſtruycke, noch water, noch vier, tot dat het wederom in een ander plaetſe comt, daer het met vreden ſyn eygen voeder mach eten, vreeſende, by aldien die oude Ritmeeſter dē toom wederom machtich worde, dat het dan ergerſoude ghetractiert worden als te voren. Doch (ſeyde ic) het is al te ſchoonen Peert om int wilde te loopen, wat raet, oftmen erghens een ervaeren Ritmeeſter ſochte, die het ſachtiens aenquam, cloude ende ſtreelde, den toom wat lange vierde, ende met ſō pe ſporen tzelve berede, want goede Peerden hebben ooc haer luymē, ende willen met vele gevereert ſyn of met eenen ſprong lichten zij den Ruyter vanden hals. Dezen raet was goet: men ſocht ende men vont een ſacht ende ervaren man in Dzangen cleedere gecleet, die gewoon was groote Peerden te berijden, ende als die zyne dienſt begonde int werc te ſtellē, twas wonder om zie wat vrientſchap, dit Peert deſen Man beweze, nz anders als of hy lange Stalmeeſter vanden voorighen Heere ware geweeſt ende dit Peert in voorleden tijden groote dienſten hadde gedaen, ende even of het nu tegen die groote iniurie ende wreeth zijnes Meeſters, van hē ſochte beſchermt te zijn, ende met eenen knielde het voor dezen Ritmeeſter, daer mede te kennen geuende: Ic wil van u E. bereden ſijn, ghij cont mij helpen, ende ick can u helpen, ic ben een Peert zonder Regeerder, ende gij een regent zonder Peert, ic ſal u wt het Velte ende perijckelen vragen, ende ghij zult mij den weeh wijzen die wij te zamen zullen wandelin, uwe behoudeniſſe zal de mijne wezen, ende de mijne de uwe, ick wil met u leven ende ſtoruen. Den vromen ende goedertieren Man zulex zinde, ende nadenckende wat zulcks mochtē te beduydē hebben, erbarmde ſich over dit Peerdt, wel wetende hoe deerlijck het te voren miſhandelt was, nz commende

voor

door dien tijt zulcks beletten: ende daerom nu dese geleghē theyt geuonden hebbende ginc daer op zitten met couragie ende vrymoedicheyt ghereſolueert zijnde, lieuer zijn leuen staet, goet ende bloet te hasarderen, dan te ghedoogen dat dit generose Peert ton eenen Esel zoude ghemaect worden. Ende verstaen hebbende dant oude Lant-lieden dat het een gheleent Peert was, twelcke den groote Heere alleen onder zekere conditien ten dienste was gezonden, ende waer van hy om die landurigie posseſſie eygendom pretendeerde, handelde hymet de principaelſte Woulieden die tzelue den voorsz. Heere hadden ten dienſte geſonden: Dat zij behoudēde den eygendom dant Peert, hy de regeringhe ende noot wēdighe dienſten daer van mochte hebben, tot behoudenisse indient Godt alzo beliefden, dan Wanende Peert. Ende alzo hare natuer, adem ende spraake beter accordeerden, als des weeden Heere, diens tale dat sij nz en verſtonden, hebben sij het contract aen beyden sijden aengenomen. Dit heeft dē groote Heere, die meerder dan ſtaet ende macht was (daer op hy hem oockt verliet) so seer ghestoort, dat hy door aenritten banden sijnen, op verscher daet eenen swaren oorloch daerom heeft aenge vangen dewelcke in veertich jaren qualijt heeft konnen gestilt worden, in welcken de aengenomene Riemāſtor op dit Peert, als een valiant Crychman sijnen vāt het hooft heeft geboden, ende vele dapper daden heeft vytgericht: wāt als het peert int gesichte der vyanden quā, maectet zulcken verschrickelycken gebaer meteneyen stampen brieschen, sprzingen bijten ende slaen, als of het eenen tweeden Bucephalus van Alexander de Groote, ware geweest, oftē een van die oude Eliphanten die in Cry hs handel vā Joncks waren onderwesen ende niet alleene andere ten oorloch voer don, maer zelfs oock mede vochten, brēckende de slacht oorden der Vyanden, Twelck alles den eersten Heere ziende, ende merckende dat dit Peert met gheweldt niet conde gheteemmet worden maer dat hy om een Pārt te gewinnin vaſt daghelyce vele Peerden den hals afreet, ofte leuendich in handen zijner vyanden brachte: Dachte bij hem seluen: ic wil den Ruyter heymelijc laten vooden, zo sal het Peert wederom int wilde loopen, ende so

zal ic het al soetgenes laten clobben en streelen, ende de wyle het schijnt muggenesten int ooze te hebben, sal ic het liever van eenen Prieester laten beleesen, ende eenige goede woorden we ooze luysteren. Hoort water geschiede: den eersten raet ende aenslach gelucte. Den goeden Heere die het verlozen Peert weder te rechte hadde ghebzacht woz̄t booz zijn getrouwe dienſten met eenige valsche togels vereret, die hem een doodelijcke wonde geuen, waer aen hy in cort̄e sterf, 1584. den. 10. July. Doe riep de groote Meester: Het Peert is wederom myne, nurnoet S. Jacob gedanct zijn die mijn gebet verhoozt heeft: maer ziet een nieu wonder: eer dat het Peert noch ont sadelt ende on toomt was, wozt ter stō eenē iongeline den Zone des ober ledenen Ritmeesters, die nu pas een Peert beschrijdē conde, daer op gezet die welcke kennende zijne ioncheyt ende swachz neemt booz Advijs, Tandem fit surcùlus Arbor: Een cleyn spruytgen vyt een afghehouwē Boom, wort metter tyt ooc een Boom: Hoe wel hy vanden beghinzel aen met groot geluck tzelve gereeu heeft ende Landen, ende Steden daer mede betrocken ende ouer wonnen hebbende, als een victozieus Hēr, seldē zonder Triumphe tot de zijne is weder ghekeert. Daerō den grooten meester wederō eenen nieuwen raet practiseert, merckende dat zulcke moedighe Peerden, booz Trōpetten gelupt int velt noch couragieuser wozden. Heeft ten overstaen van Ghestelicke ende Wereltsche beslote, den oozloch booz eenen tijt lanc te schozten, opdat hy aende ēne zyde zi ne Peerden mochte verversch en, ande bā hauer ende hoy, pistolen ende pistolettē en andere oozlochs gheretschap beter prouisie oen, ende onder zynen oozlochs volc beter ozdze stellē als inden eerste furiebslē booz loog geschiet was ende dz het Peert, waerō so een landurigē oozlog geboert was aen d'ander zyde, op den stal stil staende, zōder eenig exercitie al etēde ende drinckēde zich zeluen metter tijt zōde cōsumerē. Delē raet was beter als den eerse, doch nz te verwōdere om datie hem va een wonderlyc man die de Hollantsche locht booz de tralie tegen zijnen wille hadde geroken, int ooze was ghevallen, ende dat geleerde mannen met opene lippen volmondich vozsten vtspzeken, jae in haere boecken

open

openlyck laeten drucken, dat hervoorschreuen Peert inet gewelt niet conde getemmet worde; Daerom stelt den groten Peester eyndelijc desen raet in int werc, ende gebruyct daer toe Geestelij ende Wereltsche persoonen doortrayt ende doornaeyt van de principaelste staten der Menschen, Welt ouersten, Raetsheeren, Secretarisen, ende Admiralen (ie meyne) Generalen der Mörcken, op dat dech niet vergeten soude werden dat tot sijnen voor-nemen konde dienstich zijn. En om de bane klaer te maken, wort een kloet man voor wt gesonden met een H. kleet ende een Krups op sijn borst, my dochte dat hy in sijn lincker hât een Laurier taerken hadde, een cken van vreve, twelc voor wendende, greep het Peert na den Toom: maer als ice rugghe zach zadde hy in de rechterhant, achter heen een sweepe met veel knoopen: ic dochte, hoewel gelijckt desen: Mâ een Monine, dragende het Water in deene hant ende het vyer inde andere, Den Laurier heeft wel eenen soeten ende aentrecke lijken reuc: Maer wee dit Peert, indient met dese sweepe zal geslagen worden, ende dit Krups zal moeten dragen. Nietteminder als nu dit Peert, door versoecke ende kloecke beleydinghe des zelven, met konsynt van syne bewint-hebbers onder zekere Articulen, opden Stal in rustе ghekomen was ende aldaer een weynich was bedaert, zich ghelatende dat het lieber in ureden onder het dac zyn voeder wilde eten: als inden noodloch met groote perijckelen, vermoeytheyt, honger ende tonnner dickwils onder den blawen Hemel op die dorre ende blauwe Heyde gesoriert worden: dit geuiel den grooten Heere wonder lycken wel aen, want het waren die coten die hij sochte, om dit Peert al stilskens (gheyet een kint dat te vozen harde geschreyt heeft) inden slaep te wiegen, ende dan zyn voordeel daer mede te doen ende daerom hielt hy den derden raet met zyn oorden van Edele, Raetsheeren, Crychs-raet, ende Bercken-raet ofte Geestelijchs, die eltomseerst practiseerden, hoe haren Peester, Peester van Peert soude worden. De eerste seyden: Wij vinden gheraden, onder correctie, datmen eencukloet ende ervaren Ruyter uytzende, die de Stal-knechten droncken maecke, ende als sy slapen het Peert stillekens vanden stall rijde, ende laten onse oude Vyanden de hoef yzers sien, ends dan

mogen

mogen hare Lackeyen tselve bij den steert hangen, ghelyck haer Heere eertyts bij den toom gedaen heeft: Neen seyden d' andere, met Oorlof van mijn Heeren? T'is nu Treues ende geen Oorloch, men moet nu de vyanden als vrienden tracteren, anders souden wij niet alleen by de selve maer oock by Coningen ende Princen, die over dese sake haer adem hebben laten gaen, voor meynedich ende uerbont-breckers, ia voor Peerde dieuen gerekent worden: dit ware certeyn al te groote schande voor ons ende onsen Heester bá welcke ons de Prieesters onse Biechtvaders, Ja selfs onse heylighe Vader de Paus niet soude connen absolueren, dewijle za alle raet ende daet daer toe ghegeuen hebben wip anders om Sinte Pieters stoel met sijne sleutelen die tot noch toe bij alle Catholijcke Roomiche Chriſtenin so groote weerde ende eere zyn gehouden geweest: Daerō dunct ons beter raet te zin datmen be saecke soo plomp niet aenlegge maer dat men lieuer de Stal knechten voor goede vrienden ende rod vosschen (die ry geernsien) handele dat sy den Latrier-boom laten sincken ofte gheheel wech-ne men soo sal dit Peert, dat crachtich ende welich is, niet syn nabueren gheen vrede connen houden, maer sullen malcádereu op eenen stal creupell ende lá slaen, ende dan sal een hinckende Peert t'syner tijt haest ghevanghen worden: Maer de derde voorte, ercipierende seyden, t'is gheen quaden raet, maer ons dunc dat wij noch een gheliycken weten men, mach dan overweghen welcken best practicabel is: Waert niet beter datmen het Pært ongeschent liete (wát hoe souden wij het anders met profijte connen rijden) tis immers om het Pært te doen, ende het ghene datter aenhanghet: Wij willen lieuer énighe vande ghetroutste Dienaers ende Lijfschutten afdancken, die in dat Peerden Lant op gevoet syn ende die spraake aldaer verstaen, die haer aen de andere sijde in dienst mogen geven, ende daer na door goede vrienden trachten, dat sy selfs Stal-knechten, ende indient mogelijc Stal-meesters mogen worden, so connensy het Peert streelen ende stroken, ende alle vrientschap bewysen, om na haer hant te gewennen soo ist al half ghewonnen, want wy sullen haer onder den eede van ghetrouwicheyt heymlyck instructie gheuen, wat sij dan t'sijner tijt doen sullen etc.

Pidts

Hits quamen die ghecommiteerde vande Gheestelijcheyt, die voor hare getyden te houden, den tyt van comparitie vergist hadden, anders zouden zy d'eerste stemme in dit Capittel gehadt hebben desen wierde int korte verhaelt watter inden raet ghepasseert was, ende sy apprabeerden't al te samen, om allemans Vrienden te blyven, alleene daer by doende, datter van nooden was, dat zulcke Persoonen ghebiechtet worden, ende het H. Sacrament ontfinghen, ende eenighe Kruycen ende beswaringen teghent perijckel dat haer ontmoeten mochten: met een lachende mondt verklarende, dat sy om een Provintie-stuck, alle dienſten daer toe staende, voor haer zelven ofte hare Vicarisen wilden laten berichten, presenterende met eenen in eygener persoone, ofte die sy onder haren Voorden de bequaemste zullen bevinden, in die Provintie haer te verhoegheu, die dit Peert in hare macht ende bewaringe hebben, om by de Deuote ende Catholijcke herten, het goede beste te doen, dat den alder Catholiecsten Prince (soo verre het moghelije is) aent voorsz. Peert wederom mocht ghetaken. Sy seyden datse noch ander secreten by haer hadden, die sy tot syner tijt souden openbaren, Ick dachte in my zelven, wat mach dat doch zijn: Ende midts hoorde ick eenen wt den secresten Raet eenen anderen int oore luysteren Weet ghy niet dat het voorschreuen Peert, op t'harde wel loopen en springhen, ende in het Water wel swemmen kan? Daerom zalt van nooden zijn (soo dit voorighe aenslagen, niet willen ghelucken) datmen het Peert wederom met ghewelt aentaste, ende te Water ende te Lande syne plaetsen besette, op dat het nerghens heene en mach, euen ghelijck in de Jacht gheheele Bosschen met panden worden bezet, alsoo dat het Wilt-werck hem zeluen moet doot loopen, ofte leuendich inde panden ende handen vanden Jagher komen: ende hemzeluen verklarende, voechde daer by dat sy die groote Miraculen konnen doen in desen tijt van Treues, den slapenden ofte dooden Voorloch wel wederom wacker ende leuendich konden maken, ende dat sonder eenighe op-spraeck ofte in-breeck van den zeluen: want dewijle het eyghen Ampt van hare Wy-Bisschoppen was, het Formzel

te bedienen, soo konden sy ock het Oorloch wel verkorten, ende het kindt eenen anderen naem gheuen, makende van den Koninck een Keyser, ende van des Koninck Oorloch, een Keysers ofte Vorsten Oorloch, om onder zulcken Tytel de beste en naeste gheleghene plaetsen, aen dit Peerde-lant te verpoorderen, slaende alsoo ij. Vlieghen met eenen Lap: Om de Ketters die daer woonen metter tijt wt te roeyen, ende den laugher handt den wech op te grauen, om het voorst. Peerdt synen Perck te stellen, daer in het rontom mach loopen, als in een Pickier-baen soo langhe dat het moede is, ende dan zelfs neder storte. Als ick dit al sluymerende aenhoorde, begonste ick te ont waken, ende dochte: Hola, hoogher met. Ende ouer alle dese dinghen verruchtende in mijn gemoet, verhief met eenen mijn stemme tot Godt inden Hemel, biddende aldus.